

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fic-care publicare.

Din cauza sf. sărbători „Pogorirea S. Duch” numărul cel mai de aproape va apăre Joi în 28 Maiu v.

Nr. 2826 Pres.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale din arhidieceza Transilvaniei.

În legătură cu cerculariul consistorial din 7 Maiu, a. c. Nr. 2568 se face cunoscut: că după notificarea domnului inspector regiu de scoale al comitatului Udvarhely dto 28 Maiu nou a. c. Nr. 512 cererile pentru admitere la examenul de calificățiune din limba maghiară, care se va ținea la preparandia de stat din Székely-Keresztur la 30 Iunie nou a. c., sunt de a se promova la numitul domn inspector regiu nu de dreptul, ci pe calea inspectorilor regii de scoale ai comitatelor, la cari aparțin respectivii învățători.

Sibiu, 20 Maiu, 1887.

Miron Romanul m. p.,
arhiepiscop.

Sibiu, în 22 Maiu.

Campania electorală pentru dieta țerei s'a început.

Cetim în diarele maghiare, că jidanul Ullmann, deja a dispus de câte-va buți de spirit, ca să se împartă în cercul Arpașului, lucruri aceste, de cari ar trebui să se îngrețoseze cel ce primesce un mandat întocmai precum și cei ce-și vënd votul lor pentru rachiul unui jidan, ca apoi acesta cu ajutoriul clicei jidan din Făgăraș să sugrume tot ce e românesc, să denunțe ori-ce mișcare românească fie ea cât de inocentă, și să aducă pagube morale și materiale românilor din comitatul Făgărașului.

Noi nu înțelegem cum se poate, ca pasiviștii cei cu trecere mare pe acolo, să lase pe alegătorii români pradă uneltirilor jidane din acest comitat în detrimentul vëndit al tuturor românilor.

Răspunderea morală pentru demoralizarea poporului nostru, noi suntem siliți să o trecem în contul lor, ca a unora ce au fost și sunt pentru rezistența pasivă și nu-și dau silința, ca să-și valoare conculus lor adus cu atâta vëlă, ci să uită cu ochii, cum se face abuz de cel mai sânt drept al

cetățeanului român. Noi ne-am spus verdictul nostru de mult în obiectul acesta, și vederile noastre sunt deja cunoscute. Ori am fi câștigat ceva prin pășirea activă ori nu, — nu împoartă, dar salvam cel puțin poporul și nu-l lăsam pradă uneltirilor străine, ca mâne poimâne, când vom avea lipsă de el să nu-l mai cunoaștem, și el încă să nu ne mai cunoască.

Din punctul acesta am privit noi mai mult candidarea de bărbați români din sinul nostru, și ori cum se va interpreta intrarea noastră în acțiune, ea ar fi adus mai multe binefaceri pentru români, ca și cum ne va aduce pasivitatea cea de pe hârtie.

În comitatul Albei de jos și Turda-Arieș — să lucră în toată puterea cuvântului, ca românii să participe la alegeri, și ei precum se dă cu socoteala vor și participa și vota pentru candidații guvernamentali maghiari. Oare nu era mai consult, ca să ne stringem rindurile, se ne cunoaștem forțele și să disciplinăm poporul, ca să intre în acțiune sub stindard românesc și chiar când acel stindard nu ar fi învins ași?

Poporul nostru ași nu mai este orientat, el începe a-și uita, că pentru el a mai lăsat Djeu și drepturi nu numai tot datorințe și obligămintele, și uitânduși odată, e cu greu de al mai pune la brazdă, ci vom trebui să începem d'acapo.

Nu e vorba, că oscilarea dela un sistem la altul nu e favoritoare unei politice inaugurate odată, — dar vorba e, că dacă ea a fost inaugurată și s'a dovedit de tot nepractică, nu avem cuvânt de a nu ne trage seama cu rëndul ce rezultă din ea, și să căutăm salvarea intereselor noastre în alte moduri și chipuri.

Organele partidei naționale române se vede, că au luat în arëndă dreptul de a dispune de poporul român după plac și cu un felu de suveranitate altmintea nemotivată. Bine, dacă așa le au plăcut a bncina în lume, pentru ce nu pot împedeca pe alegători dela urne? pentru ce nu se organizează de așa, ca să împună străinilor și se ne împună chiar nouă, cari am fost pentru intrarea în acțiune, ci lasă pre bieții alegători, ce i a mai strecurat comisiunile pentru conscrierea alegătorilor, pre mâna unor șarlatani, de i corump fără milă și temere de Dumne-djen, căci muștrare de conștiință nu putem presupune la ăst soi de samsari politici. Eată deci unde am ajuns cu teoriile, celor ce se girează de mentorii neamului nostru! Pentru ca să se seducă poporul nostru a merge la urne, noi nu suntem și nu am fost, afară dacă punem și noi candidați acolo unde se ar

fi creșt reușita lor de posibilă, ear unde nu — dacă prin concurgerea cu votul nostru putem asigura oare cari favoruri pentru popor. Nu am făcut și urmat astfel, căci aflându-se alții mai înțelepți au luat alegătorii sub tutelă, ca tot ei să-și părasească și în unele casuri să-și vëndă mai târziu. Intre astfel de împrejurări și cu atari conducători, cari prin conferințe și adunări bisericesci sunt cei mai infocați apărători, ear pe afară, la ei acasă vënd moșia românilui pentru câteva pițule și o cumpără tot ei, ca să-și satisfacă poftelor de mării și averi, nu e de mirare, dacă poporul român începe a-și perde încrederea, chiar și în ai sei, cari ar fi se fie sânge din sângele lor și inimă din inima lor, și pleacă acolo unde îl duc străinii, cari dacă și îl înșeală, nu-i causează așa dureri amare, ca și acele ce vin dela fiii opincei, creșcuți de multe ori cu pâne și sudoare dela conaționalii lor, ca mai târziu să nu se mai uite la ei, ci se adopteze principiul neevangelic: *prima persona sum ego.* Este regretabil, că astfel de soi de ființe, sub masca naționalismului se înmulțesc ca ciupercile în luna lui Maiu, și de regulă se înmulțesc în contul bunului și de tot răbdătorului popor românesc. O se vină timpul și doar nu va fi departe, când se va treși poporul din somnul de ași și va distinge mai bine între adeverații lui binefăcători.

Revista politică.

Abia s'a închis dieta, și s'a și pus în mișcare întreaga țeară pentru alegerile viitoare. În toate părțile se fac candidările cu un zel obicinuit și corespundătoriu naturului maghiarilor. În tot locul banchete preste banchete, adunări tumultuoase și însuflețire mare. Partidele opoziționale însă apare, că față de alegerile viitoare nu desvoaltă energia obicinuită din trecut, cu deosebire partidul opoziției moderate dă foarte puține semne de interesare, acest partid și apelul electoral numai în zilele trecute și l'a publicat, ce încă este făcut într'un ton de tot monoton, lipsit de ori ce însuflețire.

După multele opintiri în sfârșit s'a constituit în Franca noul cabinet ministerial. Judecând însă după împregiurările grele în care s'a constituit acest cabinet, nime nu poate garanta încât pentru trănicia lui. Starea politică agitată în care se află aștăzi Franca pretinde o conducere energică și resolută, care se scie înfrâna spiritele dispuse pentru extreme, și aceasta un cabinet compus mai mult sub presiunea necesității imperative, fără de a fi efulsul na-

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoria.

(Urmare.)

18. **Rod.** P. Pavel Mihu, are singelie.
P. Bucur Banciu, are singelie.
Au amândouă protocoalele.
19. **Poiana și Dobërca.** P. Prot. Ioan Dobrota, are singelie.
Nicolae Dobrota, are singelie.
Ioan Băilă, are singelie.
Au amândouă protocoale.
20. **Jina.** P. Bucur Gru, are singelie.
Ioan Străulea, are singelie.
Dimitrie Boga, are singelie.
Au amândouă protocoalele.

În satul **Spring**, 1787 protopopiatul Mercuriei.
în 3 Iunie (22 Maiu);

21. **Ermenes sau Armeni.** Popa Vasile Pogan, are singelie.
Protocolul cercularilor numai până la 18 Septembrie 1786 are scris, și protocolul bisericeii, al celor botezați, și cumunați și morți nu l'au scris după formulariu, și preste aceasta arătând, că nu scie bine serie, pentru aceea dară, că

n'a avut protocoale, se opresce de patrafr, până nu va învăța a serie, și preoții din Luduș să slujească la Armenes.

22. **Ola-Bogart și Kis-Kerek sau Broșteni.**

P. Ilie Rënd, are singelie.
P. Sava Nascu, n'are singelie.

P. Ilie Rënd au arătat amândouă protocoalele, dară fiind că protocolul bisericeii fără rënduială l'au scris, i-s'au poruncit, ca să-l îndrepteze, dară popa Sava fiind-că numai până la 25 Martie a. 1785 au scris protocolul cercularilor, și al bisericeii nu l'au arătat, până nu va arăta înaintea noastră amândouă protocoale cu întregimea lor, se opresce de patrafr.

23. **Tohat sau Têu.**

P. Radul Marcu, are singelie.

- Vereseghaza sau Boșia Beșeneu.**

P. Andreiu Soica, nu are singelie.

Arătând protocol cu multa lipsirea cercularilor, și a bisericeii pe o foaie, pentru aceea canonicesce i-s'au poruncit să-l implinească.

24. **Ohaba.**

Acest de pe urmă preot din pricina beteșugului n'au putut un fel protocol a serie.

P. Mihail Cazan, are singelie.

25. **Poca-falva.**

P. Vasile Bârsan, are singelie.
Aducând înainte amândouă protocoale, și pentru că nici unul cu întregimea a sa n'au fost scris, i-se poruncesce, ca să-le implinească.

26. **Kis-Ludos sau Gusu.**

P. Iacob Voina, are singelie.
Protoco: a cercula: până la 5. Martie a. 1786 are, și al bisericeii au avut după rënduială.

27. **Kis-Ened sau Sângătin.**

P. Stan Daian, are singelie.
Acesta, fiind preot non numai din preoția a sa are porunci scrise, pentru aceea i-s'au poruncit, ca să scoată foile aceste, și să serie apoi din început toate poruncile din protocolul de acuma, dar a botezaților numai pe o

tural al parlamentului, nu va fi în stare ca să o realizeze, și așa noul cabinet nu promite mult viitoriu.

Noul cabinet este compus astfel: Rouvier ministru-prezident și totodată ministru de finanțe, post și de telegraf; Flourens de externe; Ferron de resboiu; Fallières de interne; Spuller de instrucțiune; Mareau de justiție; Barbey de marină; Daufresme de lucrări publice și comerț și Barbe de agricultură.

Partida extremă și radicală încă nici nu s'a consolidat bine noul guvern, și a început a pași agresiv în modul cel mai vehement, i-a și adresat deja o interpelațiune, ear poporul, fostului ministru de războiu Boulanger — cel mai popular bărbat de stat astăzi în Franța — i-a făcut ovațiuni entusiastice, ceea ce încă demostrează, că noul cabinet e mai mult de aji până mâine, și timp îndelungat nu va fi în stare să se susțină.

Cronică din Zarand.

Inspectorii scolari. Învățătorii buni. Esundările Crișului. Conferința electorală din Brad. Candidarea de deputat.

În 6 Maiu v. inspectorul regiu de scoale Réthy a început a visita scoalele din protopresbiteratul Zarandului. Visitarea a ținut numai trei zile; deoarece eșind Crișul, comunicațiunea a fost imposibilă, începând din 9 Maiu. — Între scoalele populare de pe sate — precăt sum informat — din cele visitate cel mai mare progres în învățământ s'a arătat în comunele: Zdrapți cu învățătorul Gavril Smie drea, și în comuna Crișcior cu învățătorul Alexandru Draea. Inspectorul regiu a fost prea mulțumit. Voiu să notez la Crișcior, că în timp de doi ani învățătorului A. Draea i-a succes a-și umplu scoala cu prunci și a fi laudat de părinți; pe lângă aceea în însoțire cu parochul I. Perian, arangiând petreceri au înființat o frumoasă bibliotecă parochială-scolară. Nu numai atât, chiar și puținii maghiari din comună și trimet prunci la scoala noastră și nu la preutul lor, care e și învățator. Eată ce face hărănicia, și unirea la lucruri bune.

În 8 Maiu a cercetat gimnasiul din Brad inspectorul pentru scoalele medii, D-nul Elischer, și mergând din clasă în clasă la propuneri, a putut observa progresul, ce se obține în învățământ. A cercetat apoi bibliotecă gimnasială, cabinetul fiscal-botanic și zoologic, modelele de geometrie și de desemn, și tot ce aparține gimnasiului. Sâmbătă s'a întrerupt visitarea. Crișul a inundat întreg Bradul — orașul — începând dela 3 oare dimineața, până la 3 după ameați. Inspectorul s'a exprimat, că e mulțumit cu progresul general ce l'a observat, atât în învățământ cât și în ajustarea gimnasiului cu cele de lipsă. Observările făcute — au fost isvorite din inima unui adevărat bărbat de scoală.

D-nul Elischer pe lângă cunoștințele vaste cele are e și om simpatie, ceea ce-i ridică mult autoritatea de inspector. Nu-i lipsește tactul și bunăvoința, ce o are față de învățământ, și aceste îl fac un adevărat bărbat de scoală.

Dar se revin la evenimentul zilelor din urmă: în undările. Aproape toate comunele de pe lângă Criș au înnotat în apă. Crișul a esundat ca nici când altădată. Comunele: Mihăieni, Crișcior, Te-rațel, Brad, Rișca, Ribita, — Sâmbătă în 9 Maiu au fost devăstate de furia undelor. Cucuruzul, grâul au fost parte noroi, parte dus cu totul, tot astfel legumile din grădini. Garduri, ziduri, și căși mai debile au fost date jos. Pagubele sunt enorme.

hârtie au scris, nefiindu-i protocol gata.

28. **Spring** și P. Toma Cristian, are singelie. **Ungureni.** P. Petru Popovici, are singelie.

Protocolul cercularilor are, dară al bisericii numai de vre-o câte-va foi au fost, li s'au poruncit ca să-și facă protocol.

29. **Bozu** și **Coța.** Cosma Moldovan, are singelie.

Protocol cercula: nu le are deplin scrise, și al bisericii nu este bun, pentru aceea i-se poruncese ca să împlinescă amândouă.

S'au lucrat în satul Spring în luna lui 3 Iuniu (22 Maiu) 1787, și poruncindu-se prin Preasfințitul tuturor preoților îndreptarea protocoloalelor, încă și aceasta s'au poruncit, Protop. Ioan ot Poiana, ca să cumpere hârtie și să facă fiesce-cui preot protocol, întru care să se silească tot preutul până la întoarcerea noastră toate rămase porunci, și în protocolul botezați, cununați și morți, după formularul dat se așeze.

Gedeon Nichitici m. p.
Protop: Ioan Dobrot, ot Poiana m. p.

Prețul bucatelor a crescut repede. Recolta anului e aproape distrusă pe șesuri.

La 14 Maiu v. s'a ținut în Brad conferința alegătorilor români, aparținători partidei naționale din cercul Baia de Criș. Primul obiect pus la ordinea zilei a fost: darea de seamă a deputatului Petru Truția pe perioada trecută dietală. Adunarea i-a votat deplină încredere față de atitudinea sa. Al doilea punct a fost: raportul delegaților, cari au participat la conferința națională din Sibiu. Delegatul Damian ia *primo loco* cuvântul, și arată decursul și conclusele acelei conferințe. Cetese proiectul de rezoluțiune primit de conferința din Sibiu. Raportul se ia spre sciință, și se îndruma comitetul esecutiv cercual, a lucra din toate puterile pentru realizarea acelor concluse între marginile legeli.

Al treilea punct a fost staverirea atitudinii alegătorilor din cerc: dacă e oportun s'au nu a pași în acest cerc la alegeri? Erau prezenți preste 200 alegători. S'a decis unanim a pași în activitate pe baza programei naționale staverite în conferința — din Sibiu.

De deputat dietal a fost candidat: Petru Truția cu program național. Amintesc la acest punct, că în sinul adunării, avocatul Petru Truția la o obiecțiune făcută, a răspuns, că e alegătoriu și poate fi ales.

De alți candidați — serios — cu program guvernamental sau opozițional — nu scim nimic. Alegătorii străini ar fi dorit să fim pasivi și aici; deoarece ce atunci pe conta alegătorilor români, s'ar fi umplut multe buzunare. Ce va mai fi, vom vedé.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Arpatac, în Maiu 1887. Preanonorate dle redactor! În Nr. 36 al „Telegrafului Român” din anulcurent a-ți avut bunăvoința a da publicității sub rubrica „Correspondențe particulare,” și o corespondință a sub-scrișului datată Augustin în 1 Aprilie 1887, și subscrisă de un deputat sinodal.

În acea corespondință am descris pur și simplu decurgerea ședinței sinodului ppresbiteral al Treiscanelor, precum și 2 concluse mai însemnate luate în acel sinod.

Fatalitatea însă aduse cu sine, că san onorata redacțiune sau d-nii culegători de litere, — din nebagare de seamă — mi-au dat corespondința sub numită din Augustin, eară nu din Arpatac. Schimbarea aceasta pe mine puțin m'a importat, de aceea nici n'am reclamat rectificarea acelei erori, de oarece însemnătatea și valoarea unei corespondințe nu depinde dela locul datării nici dela numele, cine a subscris'o, ci dela cuprinsul ei și anume, dacă acela este genuin și nefalsificat(*). Așa cred eu și tot astfel trebuie se creadă toți ce cu minte sănătoasă. Nu tot astfel s'a întâmplat cu un domn, ce s'a botezat cu numele din evanghelie, „Natanail.” Acest Natanail ca și cel din evanghelie crede, ce vede, și se ține de literă, ca și orbul de gard.

Astfel fatala coincidență: Augustin, 1 Aprilie, un deputat sinodal în Augustin, — toate lucruri de necredut — a scos pe dl N. din ogașia obicinuită, și se apucă de făuresce un articol, drept răspuns la corespondența din cestiune, și-l publică în Nr. 82 al „Gazetei Transilvaniei(**).” Cine n'a cețit acel articol a bună seamă va crede și ar trebui să creadă, că dl N. va forțeca întreg cuprinsul acelei corespondințe, făcând din ea tot petece; un atare om însă tare s'ar amăgi. — Dl N. nu face nici mai mult nici mai puțin, ci din considerare, că în Augustin nu pot să existe atari oameni, cari se poată scrie o atare corespondență, — sustine și și tare, că acea corespondență este productul P. protopresbiter D. Coltofean, sau s'a compus și redactat la comanda P. On. D-sale. Nu e de ajuns, că dl N. îl crede pe P. protopresbiter de presumpțiv autor al corespondinței din cestiune, ci și varsă tot veninul asupra părintelui protopresbiter, susținând, că retele indigitate în corespondința mea provin din vina P. protopresbiter, carele nu șade tot în S. Sângiorgiu, ci se mai duce din când în când și în sinul familiei în Breșeu. — Aci se adevereșce în adevăr proverbul „unde dai și unde creapă.”

După aceste premise îmi permit a face d-lui Natanail următoarea declarațiune:

Eu sum autorul corespondinței descriptive, publicată în Nr. 36 al „Telegrafului Român” datată — din eroare — din Augustin, eară nu P. protopresbiter D. Coltofean, carele nu că mi-ar fi comandat, ci nici cunoștință n'a avut despre ea și nici că a amintit vre-o dată, că ar fi bine să se facă vr'o dare de seamă despre finerea sinodului nostru. Eară în ceea ce priveșce eroarea datării corespondinței mele din Augustin, — mărul de ceartă al dlui Natanail, — On. redacțiune este rugată, ca să binevoiască a constata și rectifica acea eroare, eară dlui Natanail a-i cere scusele, pentru că prin acea

* Această este foarte corect și adevărat, pentru aceea — fiindcă lipsește datul dela numita corespondență — încăt pentru formă, am aflat ca cale a o data din Augustin, comma primă în șematismul protopresbiteratului Treiscanelor, ceea ce în fond — fiind corespondența publicată anonim nimic nu avea se impoarte pe dl Natanail, nici chiar dacă era eventual datată din „Vârful Buceului.”

** Organ competent în afacerile noastre bisericesti pentru noi creațiuni de ai noștri.

eroare de tipariu i-s'a dat dlui N. ansă la susceptibilități contra P. Coltofean.

Creșd, că prin cele constatate mai sus dl Natanail recunoscându-și păcatul va face penitența cuvenită, me sub-scriu

cu toată stima
Dionisiu Nistor,
paroch.

Varietați.

* (Denunțiere.) Avocatul Stefan Teleszky prin autograful Maiestății Sale dto 24 Maiu a. c. este denumit de secretariu de stat în ministeriu de justiție.

* (Denunțiere militară.) Maj. Sa a dăruit căpitanului de cl. I. în pensiuone Ioan Chiticean, rangul de major fără tacsă; Iustin Colbasi, doctor în medicina universală a fost numit medic superior în activitate la reg. de inf. Nr. 64; Simeon Ciuca preot al archid. gr. or. a Transilvaniei a fost numit de capelan militar cl. II.

* (Mail.) Scoalele populare confesionale gr. or. din Sibiu vor aranja Luni în 25 Maiu st. v., maial. În cas de timp nefavorabil, maialul se va ținea în 30 Maiu st. v.

* „Gazeta Transilvaniei” referitoriu la „Nota” consistoriului nostru archidieceșan (Nr. 51 „Telegr. Rom.”) în privința epistolelor resp. corespondențelor oficioase scutite de port, face următoarea observare: „Nota aceasta a consistoriului din Sibiu ne face impresiunea, că acest consistoriu se consideră ca un organ subaltern al ministrului. Până acum erau numai „ordonanțele,” acum a venit și „emisurile presidiale” la rénd. Consistoriul le publică, dar nu se întreabă, dacă ministrul lucră în sensul legi ori nu. Triste timpuri am mai ajuns!”

Dacă ar fi aceasta cazul cel dintăiu, când „Gaz. Trans.” s'a impeditat de afacerile noastre bisericesti, am trece la ordinea zilei preste aceasta observare malițioasă pe cum am făcut de nenumerate ori, dar vedem că aceasta procedură a devenit sistem pentru domni dela „Gazeta Transilvaniei”, pentru aceea suntem siliți se întrebăm pe acei domni: de unde și până unde atăta interes de a discredită inaintea publicului, când pe metropolitul, când pe consistoriul nostru?

Dacă domni dela „Gaz. Trans.” se simt cu atăta chemare a lua la critică lucrările organelor bisericesti, ne ar face un bun serviciu, dacă barem din când în când ar mai reveni și asupra lucrărilor celor din Blaș, Gherla etc. și anumiți și în cazul concret, ca se vedem, ce lucru mai înțeleptesc sau făcut a color! *La das ist was anderes Bauer!*

* (Esposițiune de tablouri în Bucuresci.) Distinsul pictor din România dl N. Grigorescu a organizat o esposițiune de aproape 200 tablouri din opurile sale, care după cum scriu foile din Bucuresci este foarte bine cercetată. Dl expunătoriu este dispus totodată a vinde tablourile espuse. Părechea regală, cu ocaziunea cercetării acestei esposițiuni a cumpărat: regele, 2 ear regina 5 tablouri.

* (Consiliul ministrilor) a decis la 30 Aprilie a. c. cumcă preoții dela instituttele regesci de corecțiune din Ungaria să se numere între amplexiții de stat, cu salarii ordinari sistematisate, și în fine cu dreptul de pensiuone în tocmai ca și ceilalți amplexiții regesci. Pentru cei gr-or. și reformați se estinde dreptul de pensiuone și asupra soțiilor și orfanilor lor.

Cestiunea aceasta, trăgănată de 20 de ani, și a aflat deci o soluțiune pe cât de deamă tot așa de meritată și noi nu avem cuvinte destule a lauda hărănicia actualului ministru de justiție al Ungariei!

Vorba e numai de s'ar pune acum în lucrare și ocuparea postului prea de mult timp vacant, pentru preutul gr. ort. din Vaș, și cel din nou sistematisat la Seghedin!

* Ministrul reg. ung. de agricultură, comerțiu și industrie prin o ordonanță adresată diferitelor direcțiuni de contumași, stațiunilor și esposițorie de contumași din Brașov, aduce la cunoștință, că pentru înlesnirea comunicațiunei vitelor provăduțe cu bolete, precum și a productelor brute provenite dela ele permite, ca: vitele cornute, oile și caprele indigene, ce pasc dincolo de graniță, și sunt provăduțe cu bolete, mai departe: oile și caprele indigene ce au ernat în România și sunt provăduțe cu bolete, se pot trece dincoace până la o altă disposițiune — fără o deosebire încuviințare, dar totuși după o carantină de 24 oare. Lăna dela oile indigene boletate, cășcigată dincolo de graniță, se poate trece granița neimpeditată, urmându-se prescripțiile regulamentare. Lăna de proveniența amintită se lasă pe teritoriu ungar — se înțelege pe lângă o specială permisiune — sub tractare regulamentară și cu marșrută. Aceasta se aduce la cunoștință pe lângă observarea, că prin această ordinațiune, prescripțiile existente relative la tractarea oficiului vamal a animalelor precum și a productelor brute din cestiune, nu se ating de loc.

Din Mociu primim următorii:
Neecrolog: Nicolae Moldovan, paroh român greco-oriental în Mociu, în etate de 67 ani în al 41 al serviciului preoțesc și în al 44 al fetei căsătorii a încetat din viață în 16 Mai a. c. și sau înmormântat în 18 Mai a. c. în cimitierul românesc din loc.

Pre repausatul îl plânge veduva, 4 orfani, rudeniile și întreg poporul, care la înmormântare sa prezentat în număr mare, aproape 2000 persoane.

Fieți țărina ușoară!

* Dl Eugeniu Iovian — fost sub jude la judecătoria din Aiud, este denumit de Maj. Sa, ca jude la tribunalul din Sibiu.

Judecătoria din Aiud perde în dânsul pe cel mai zelos și mai capace funcționar, ear ținutul și poporul, care căuta dreptatea, pe cel mai drept judecător.

Tribunalul din Sibiu, căsăgă în D sa o putere de lucru deamă de tot respectul.

Ar mai rămâne ca la Aiud lângă actualul jude și subjude, cari după cum suntem informați nu știu nici o boamnă românească, se se denumească și un al treilea tot cu asemenea însușiri apoi, ținete române!

* Baritonistul dl Nicolau Popovici în București. Cetim în „Epoca” următoarele: Un ténér român, dl N. Popovici din Caransebeș, care posedă una din cele mai frumoase voci de bariton se află de câte-va zile în București, unde a venit ca să ofere serviciile sale teatrului național. D. Popovici este un vechiu elev al conservatorului din Viena și după ce s'a produs cu succes pe scena dela Carl Theater din acel oraș, s'a ocupat mai mult timp cu organizațiunea de coruri de musică religioasă în diferite centruri române din Austro-Ungaria. Directorul general al teatrelor dl Stăncescu, care a avut ocașiunea să'l asculte de ună-și într'o serată la d. Iacob Negruzzi, a fost așa de încântat de vocea d-sale, încât a promis să'l angajeze pentru stagiunea viitoare. Pentru moment, d. Popovici va fi numit profesor de musică la școala normală Carol I din București.

* (Invitare.) Junimea română din Alba-Iulia va arangia în 25 Mai 1887 în grădina „Soare” o petrecere de vară în favoarea inundațiilor din Alba-Iulia, fără excepțiune de naționalitate; și școalei gr. cath. din Barabantiu.

Începutul la 4 oare p. m. Preful intrării de persoană 60 cr. de familie 1 fl. 50 cr.

În paușă pentru delectarea publicului vor fi câte va producțiuni. Suprasolvirii se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale diuistică.

Comitetul arangiatoriu.

* (Concurs.) Cu începerea anului școlastic 1887/8 (18 Septembrie) se vor primi aproape 40 de elevi în anul prim al școalei de cadeți de infanterie ces. reg. din Sibiu. În celelalte cursuri se vor face primiri numai în casuri estra ordinare.

Cu privire la primirea concurentului se va lua în considerare cu deosebire pregătirea lui teoretică, și cultura lui socială.

Cererile instruite conform preșcriselor sunt a-se înainta celmunt până la 25 Iuliu a. c. st. n. comandei ces. reg. a școalei de cadeți de infanterie din Sibiu, cererile intrate mai târziu și cele instruite defectuos nu se vor lua în considerare.

Recurs contra respingerii n'are loc.

Deslușirile mai detaiate despre condițiunile de primire se află tipărite în broșuri, ce se pot căpeta la redacțiunea noastră gratuit, și la librăria curții L. W. Seidel și Sohn în Viena, libr. Schmiedieke și Pfandler în Sibiu, pentru 20 cr. —

* (Inundare.) Din Cucerdea română ni se scrie: În 16 Mai v. pe la 10 oare seara în urma unei ploii torențiale, în mod repentin a crescut riuulețul ce curge prin comună așa de tare, încât vre-o 16 familii numai cu ajutorul celorlalți conclocutori și a putut scăpa pruncii și unele lucruri ce le a putut duce în spate, ear obiectele remase prin curte, afară de superedificiile mai mari, parte le-a dus apa cu sine, parte lea îngropat în noroiu, încât a devenit nefolosibile. Între acești nenorociți, cari sunt astăzi espuși celei mai mari miserii, este și parochul local Petru Sămărghian, care încă numai cu ajutorul parochienilor seii, și-a putut scăpa soția și pruncii.

* (Seghedinul amenințat de esundare.) În urma esundărilor de aici și din Ungaria era de prevădut, că la rândul seu Tisa ear va amenința cu esundare, și acest pericol după scrierile ulterioare este ca gata. Orașele Macău, Szentes și Hod mező-vásárhely sunt deja inundate și astfel Seghedinul încă se poate accepta în tot momentul la o noană catastrofa.

* (Reproșă nimerită unui șovinist.) „Foaia diecesană” scrie: Alțeta Sa imperială și regală, archiducele Albrecht, întrebă în Lugos cu ocașiunea prezentărilor militare pe un comisariu finan-

țial în limba germană: căți funcționari ai sub d-ia? Comisariul răspunse în limba maghiară: hetven kettő. La acest răspuns archiducele îi observă în fața tuturor celor prezenți în limba germană: pentru un șef na'junge cunoscința numai a unei limbi.

* (Anunțiu!) Onorabilului public din tractul Sighișoarei și altor P. T. Domni din străinătate, cari au primit deja invitare la „Maialul” ce era să se țină în 25 Mai (a doua zi de Rosale) cu tinerimea dela școala română din Sighișoara — se aduce la cunoștință că: consiliul sanitar din loc, din cauza morbului epidemic (pojarul) ce grasează în mare măsură în orașul Sighișoara — a interzis ținerea „Maialului” proiectat.

Sighișoara, în 20 Mai st. v., 1887.

Ioan Muntean,
 director școlariu.

* (Convocare.) Adunarea generală ordinară a „Despărțământului reuniunii învățătorilor români gr. or. din cercul Seliște” se va țină în 25 Mai st. v. la 10 oare a. m. în sala școalei din Seliște cu următorii:

Program.

1. Raportul comitetului.
  2. Constituirea despărțământului reuniunii pe un period de 3 ani.
  3. Propuneri eventuale.
  4. Dare de seamă asupra „Geografiei pentru școalele populare” de profesorii D. Făgărășan și S. Moldovan.
  5. Dare de seamă asupra „Istoriei pentru școalele populare” de prof. S. Moldovan.
  6. Dare de samă asupra foaiei „Școala și Familia”.
  7. Incassarea tacselor de membru.
- La această adunare se invită atât membrii reuniunii cât și alți bărbați de școală.

Seliște, în 20 Mai st. v. 1887.

Dr. N. Maier,
 președinte

Dumitru Lăpădat,
 secretar.

* (Convocare.) În conformitate cu concludul Nr. 5 adus în adunarea generală a reuniunii Femeilor române din Abrud și jur ținută la 8/20 Septembrie 1886, se convoacă adunarea generală estraordinară pe 21 Iuniu a. c. st. n. (Duminecă după Rosali) după ameați la 3 oare precis — în locuința subscrise președinte, precând doamnele membre și toți Domni, cari se interesează de cultura femeii române sunt rugați cu toată onoarea a-se presenta.

Obiectele.

1. Desbaterea în special a proiectului de buget, și a planului pentru deschiderea școalei prezentate comitetului Reuniunii femeilor pentru înființarea școalei de fetețe române în Abrud de către comisiunea emisă, și acceptarea acelora.

2. Alte propuneri ce eventual se vor face din partea membrilor.

Alecsandru Ciura,
 secretariu.

Anna Gall,
 președintă.

* În 12 Mai s'a terminat în Paris vinderea diamantelor coroanei. Suma incasată e de 6,864,000 franci.

* (Mulțămită publică.) În urma reclamei făcute de sinodul nostru parochial din Arpatca publicată în preținutul diar, ce redacta-ți, locuitorul din Bod, comitatul Brașovului, Vasile Mireț de sub Nr. casei 327, a binevoit a dărui pe seama nouedificate noastre biserici din Arpatca suma de 25 fl. v. a. în scopul procurării de icoane aplicabile pe templa bisericeii noastre, pentru care ajutor primească și pe calea aceasta adăna noastră mulțămire, rugând totdeodată pe atotputernicul Dđeu, ca să-i lungască frul vieței până la adănci bătrânețe spre a mai putea săvârși multe alte fapte nobile de acestea.

Arpatca, la 18/5 1887.

La însărcinarea comitetului.

Dionisiu Nistor,
 paroch. președ.

* (Mulțămită publică.) Cu privilegiul maialului „Reuniunii pompierilor voluntari din Poiana-Sibiului,” ținut la 17/29 Mai a. c. a intrat în favorul reuniunii următoarele suprasolvirii:

DD. N. Ciugudeanu, not. comunal, comandant al pompierilor 5 fl.; N. Maneagut, paroch 2 fl.; I. Branga, profesor în Craiova 2 fl.; N. Dobrotă paroch 1 fl.; Em. Beșu, învățătoriu dirigit 1 fl.; Il. Oprean, neguțătoriu 1 fl.; N. Vraciu, vice-notariu comun 1 fl.; N. Ciugudeanu jun. 1 fl.; D. Dobrotă 1 fl.; Găspăr Antal, supravegh. finanț. 1 fl.; Ilie Vonica, pantofariu 80 cr.; Ar. Șerb, neguțătoriu 60 cr.; D. Rodeanu, D. Toma, D. Rodeanu jun, D. Sufană, economi, Rom. Pop și I. Ban, învățătorii câte 50 cr. — Suma totală 20 fl. 40 cr.

Acestor domni li se aduce prin aceasta cea mai profundă mulțămită și recunoștință. Poiana, 18/30 Mai, 1887.

Cassariul reuniunii.

* Cetim în „Familia”: Diuaristic. Foaia bisericească din Blaș a încetat din lipsa de abonanți, căci preoțimea gr. cath. spriginesce diuariul „Magyar Al-lam” pentru care nu trebuie să dea bani, ci numai se slugească liturgii.

* „Răsboiul” aduce scirea, că delegații români nu vor pleca la Viena pentru continuarea negocierilor vamale, până ce nu se va stabili mai întâiu o înțelegere asupra punctelor principale.

* (Monumentul Țarului Nicolae I.) — Pe malul Dunării între Reni și Ismail, lângă mânăstirea sfinței Therapontae, pe unde au trecut Dunărea trupele rusesci în anul 1827 se va pune monumentul Țarului Nicolae I. lucrat de Planowski și Hainowski. Monumentul este o coloană piramidală de tuciu, împodobită cu tnnuri turcesci și cu vulturi rusesci. Pe la unghiuri vor fi așezate tunurile luate dela turci în anul 1827.

Dare de seamă.

Primească următorii dni mulțămirile noastre și pe calea aceasta, pentru marinitositatea ce au arătat față cu ajutorarea înaintării învățământului nostru aici în Alba-Iulia:

Ioșif Muntean, ingineriu 4 flor. 40 cr.; Stefan Lepidus, adj. notarial 3 fl.; Ioan Muntean, advocat 1 fl. 50 cr.; Iacobici Ignatiu, căpit. 1 fl. 40 cr.; Dobolyi Ferencz 1 fl. 40 cr.; Lazar Vlad, din Blașiu 1 fl.; Sever Barbu, comptabil în S. Regen 1 fl.; Alecsandru Tordășan, protopresbiter 50 cr.; Rubin Pațiu, advocat 50 cr.; Mateiu Nicola, advocat 50 cr.; Alecsandru Velican, adv. 50 cr.; Mateiu Marciaș, proprietariu 50 cr.; Ioan Cirlea, propr. 50 cr.; Publiu Rosor, propr. 50 cr.; Simeon Micu, presbiter gr. cat. 40 cr.; Musteji, locotenent 30 cr.; Dionisiu Florean, supra-locotenent 40 cr.; Hodos, supra-locotenent 40 cr.; Ioan Rusan, propr. 40 cr.; Ioșif Cirlea 40 cr.; Hamalai Lajos 40 cr.; Török Ferencz 40 cr.; Ciriac Băvila 40 cr.; Oancea Nistor 40 cr.; Laurentiu Cuntean, paroch 10 cr.

Suma suprasolvirilor	21 fl. 30 cr.
Suma anreului	46 fl. 16 cr.
Suma totală	67 fl. 46 cr.
Substragându-se speșele de	32 fl. 08 cr.
Rămâne venit curat	35 fl. 38 cr.

Pe banii acestia se vor cumpăra cărți pe seama bibliotecii române din Alba-Iulia.

Alba Iulia, în 2 Iuniu, 1887.

Ioan Frâncu,
 inv. gr. or.

Romul Șandru,
 inv. gr. cath.

Secretele organismului nostru. În decursul anului sângele separează în continuu materii netrebnice, cari dacă nu se înlătură la timpul cuvenit, pot provoca o mulțime de diferite morburi adeșori foarte grele. Primăvara și toamna e însă timpul potrivit, ca materiile și fluiditățile grămădite în corp, cari sunt netrebnice și împedecă acțiunea singuraticelor organe, să se delature prin o cură preșcrisă și nedăunătoare corpului; și prin aceasta se înlătură și o mulțime de alte suferințe, cari ușor se pot provoca prin îngrămădirea acestor materii. Nu numai pentru aceia, cari sufer de mistuire neregulată, de închuetura amenică, bube, svêniciri de sânge, amețeli, oboseirea membrilor, hipocondrie, hysterie, hemoroide, de dureri în stomach, în ficat și în intestine, ci și chiar celor sănătoși, sau celor, cari voesc să rămână sănătoși nu li-se poate din destul recomanda cel mai prețios și cel mai dulce suc roșu reînviator, care circula plăcut prin vinele și vinișoarele noastre, o cură regulată procură deplină însăntoșare și întărire. Ca cel mai esecent mijloc spre acest scop se recomanda pilurile de Svitzerland ale farmacistului Richard Brandt, cari sunt apretețite din partea celor mai esecente autorități medicale, ca cele mai bune și nice într'un cas stricăcioase leacuri. Se află în farmaci, o cutie cu 70 cr.

Loterie.

Mercuri în 1 Iuniu 1887.

Brünn:	67	78	84	44	54
--------	----	----	----	----	----

Bursa de Viena și Pesta.

Din 1 Iuniu n. 1887.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	102.55	102.95
Renta ung. de hârtie	88.—	88.10
Împrumutul drumurilor de fer ung.	150.70	151.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	97.90	98.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	127.—	127.—
blig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	114.75	125.—
Obligațiuni urbariale transilvane	104.60	104.50
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	104.50	—
Obligațiuni ung. de resemperărea deșimei de vin	99.50	99.—
Sorți ungurești en premii	122.—	115.—
Sorți de regularăa Tisei	123.50	123.50
Renta de aur austriacă	112.65	112.50
Sorți de stat dela 1860	136.25	136.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	885.—	880.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	287.—	288.50
Acțiuni de credit austr.	283.40	284.40
Serisuri fonciare ale institutului „Albina”	—	101.—
Galbin	5.94	5.95
Napoleon	10.08 1/2	10.08
100 marce nemțești	62.87 1/2	62.40
London pe (poliță de trei luni)	127.05	127.15

Nr. 272. [1604] 1-3

CONCURS.

Devenind vacantă parohia de cl. III-a din Moeciu superior, de protopresbiteratul Branului, prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

Emolumentele sunt:

- a) taca dela 100 familii
à 2 fl. . . . . fl. 200.—
b) taca dela 45 veduve
à 1 fl. . . . . fl. 45.—
c) tacele dela boteze,
cununii și inmortentări . fl. 66.40
d) venitul dela miruitul
in biserică. . . . . fl. 20.—
e) alte venituri usitate in
comună . . . . . fl. 68.60

Suma: fl. 400.—

Doritorii de a concurge la această parohie vacantă, vor avea a-și înainta suplicile lor instruite conform statutului organic și a regulamentului pentru parohii până la termenul sus arătat la subsemnatul oficiu.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Zernești, în 13 Februarie, 1887.

Oficiul protopresbiterat al Branului.

Traian Mețian,
protopresbiter.**Turnătorie**

de clopote și de metal

a lui

Antonie Novotny

se recomandă pentru fabricarea de clopote nouă, pentru turnarea din nou a clopotelor sparte de toată mărimea, precum și pentru construirea a mai multor clopote in acord harmonic, oferind garanța pe mai mulți ani. Montate cu chivere (coarne) de lemn, ferturnat și bătut; astfel construite, că după ce sunt usate pe o parte se poată fi înverțite cu înlesnire in orice direcțiune, prin ceea ce se evită creparea lor.

Cu deosebire recomand.

clopotele găurite și premiate

inventate de mine, care au un ton mai lung, mai puternic și mai adănc, ca cele de sistemul vechiu; un astfelu de clopot in greutate de 300 puși egalează pe unul de 400 puși.

Recomand mai departe scame din fer bătut pentru clopote, solide și frumoase, clopote pentru orologiu sau discuri pentru orologe și toace din metal, precum și toate celelalte articole de alamă și metal aparținătoare de această categorie, cu prețurile cele mai moderate. Se construiesc clopote și pre lângă plățire făcută in rate.

Clopote dela 300 puși in jos, precum și stropitoare de mână se află totdeauna per magazin.

Pentru comande binevoitoare, care se efectuează solid și cu punctualitate, se recomandă

Antonie Novotny.
Timișoara, Fabrică.

[1605] 1

Sternberg Armin

Fabrică pentru instrumente musicale, Budapesta VII Bezirk, Kerepesi-ut Nr. 36.

Fabricațiune și mare magazin de instrumente cordale, pentru batere și suflare, numai de calitate escelentă.

Nou! flauta-harmonică

cu 12 clape, tonuri foarte încântătoare, pentru ori cine, tineri ori bătrân, îndată poate cânta. Prețu 2 fl.

Mare magazin de Ariston, Xiophon, Orpheus, Symphonion cu notele lor. Reparaturile se efectuează lute, bine și eficient. Instrumente vechi se cumpără. Cataloge mari, ilustrate cu circa 300 de ilustrațiuni la cerere se trimite gratis și franco. Pentru armonici și harmonium preț-curante separate cu ilustrațiuni.

[1552] 7-20

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronice de plămâni etc. prin

Eschalațiune de gas (cu ajutorul injecciónii rectale).

Necredutul, idealul admirabil și nerealisabil al medicilor, se poate efectui sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate in scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripțiile medicale prezente din și afară din țeară:

„Adeseori chiar după trei întrebunări a eschalațiunii de gas cu ajutorul injecciónii rectale pere: tusea, frigurile, scuparea, (flegmă) și mirosul greu de sudoare. Greutatea corpului se sporesce pe septemână cu 1/3—1 kilogram. Pacientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obistoare a vieții.

„La astmă, după o 1/3 de oră dela întrebunarea eschalațiunii de gas, i-se dă un indem pentru respirațiune. La întrebunarea mai departe a curei nu se mai repetesc atacurile.“ Chiar și coardele vocale distrucate și plămâni pe jumătate distrucată încă se vindecă. Dintre 30 de pacienți in ultimul stadiu al tuberculozei s'au mântuit toți de tot prin mijlocirea injecciónii de gas.

Precum in cele mai mari spitaturi din lume, astfel și in spitalul imperial reg. comun din Viena află aparatul eschalațiunii de gas cea mai mare întrebunare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al eschalațiunii de gas (injecciónii-rectale) este complet, cu adansul la producerea gasului, dimpreună cu instrucciunea întrebunării pentru medici; și pentru întrebunarea însași a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru 8 fl. și 30 er. pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postala.

Cura in sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 10-50

Redactor provisoriu: Dr. Remus Roșca.

Arvereri hirdetmény.

Aludirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a Nagyszében kir. járás-bíróóság 2139/87 számú végzése által „Albina” hitelintézetnek felperes, Moldovan Juon Paraskivá és Westemian Petru alperes elleni 160 frt. tőke, ennek 1886 év November hó 7 napjától számitandó 6%, kam-tai és eddig összesen 26 frt. 72 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 347 frt. 50 kka becsült két szekér, egy vas eke, házibutor és 4 darab marhákóll álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 2139 sz. kiküldést rendel végzés folytán a helyszínén vagyis a marha vásár téren leendő eszközöskére 1887-ik év Junius hó 21-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintet ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelsőbb igérők becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagyszében 1887-ik évi Május hó 31-ik napján.

Schuller Samu,
kir. bír. végrehajtó.**Domnului Fragner, Praga!**

Cred că e datoria mea a ve înștiința că de doi ani întrebunjez preparatul d-voastre balsamul de viață al D-ruului Rosa, care in călătoriile mele, in diferite climate, are o influință binefătoare. Ve rog deci a-mi trimite patru sticle mari la Semlin. Proxima mea călătorie va fi la Vidin, Giurgiu și Galați, unde balsamul Dr. Rosa mi e indispensabil.

Cu profund respect **Toma Turinaș.**
Conducător la societatea navigațiunei pe Dunăre, la Semlin.**Mijloc grabnic și sigur pentru boale de stomach și consecințele lor.****Conservarea sănătății**

se bazează numai pe conservarea și promoțiunea unei digestiuni bune, căci aceasta este condiția fundamentală a sănătății și a unei stări corporale și spirituale. Cel mai bun medicament de casă pentru regularea misturării spre a obține o compoziție de sânge adevărat, pentru depărtarea părților sângelui stricat și rân, este mult cunoscutul și plăcutul

Balsamul de viață al Druului Rosa.

Acesta, o preparat din plantele cele mai bune și mai vindecătoare, este probat ca foarte escelente la toate boalele digestive, adică la tipul de apetit, răgăitul cu arime, flatulență, vărsături, dureri de stomach, căcei de stomach și prea îngreunarea lui cu bucate, flegmă, hemoroidă, toate feneștii, ipochondrie, melancolie (in urma conturboțiunii digestive); acesta împotruează întreaga activitate a misturării, produce sânge curat și sănătos și redă corpului bolnav puterea și sănătatea de mai înainte. In urma acestei însușiri escelente, acesta a devenit un medicament de casă sigur și probat popular, dobândind o întindere universală.

1 sticlă 50 cruceri, o sticlă duplă 1 fl. v. a.

Mii de scrisori de recunoștință stan la dispoziție. Balsamul la cereri francate se trimite in toate direcțiile pentru plata prin mandate postale.

Pentru de a depărta falsitatea

fac pe toți băgători de seamă la aceea, că fie-care sticlă pregătită de mine după prescrierea originală.

Balsamul de viață al Druului Rosa

pe o parte e imprimată in sticlă cu firma mea și cu legala lipire a marcei (vultur cu literele „Dr. R.” in scutul de piept) — pe partea diametral opusă însă cu decorațiuni puse una lângă alta, și prin mijlocirea unui dop de metal, pe care se află împreună marca, se astupă. Sticlele sunt învălitte in anuniuri de întrebunare. Pachetarea se face in carton vinet, care e scris pe părțile longitudinale cu

„Balsamul de Viață al Druului Rosa“

din farmacia „la vulturul negru“ a lui **B. Fragner, Prag Nr. 205—III,** și e in limba germană, boemă, maghiară și franceză, ear muchile sunt proveđute cu chipurile legale ale marcelor.

Ori-care preparat lipsit bater numai in parte de vr'unul din lucrurile espuse, se se considere de fals.

În original se află: Balsamul de viață al Druului Rosa in principialul depot al fabricantului **B. Fragner,**

apotecă la Vulturul negru, in Praga, cornul dela Spornergasse 205—III și in depozitele mai jos insemnate
Sibiu: Karl Müller, apotecar, W. F. Morscher, apotecar; — Cluj: Iohann Wolf, apotecar; Nicolai Székely, apotecar, Adolf Valentini, apotecar; — Brașov: Eduard Kugler, apotecar; — Torda: Gabriel Wolff & Sohn, apotecar.

Toate apotecele din Austria, au in deposit acest balsam de viață.

Tot acolo se află:

Alifia de casă universală din Praga.**Mijloc sigur și probat pentru vindecarea tuturor inflamațiilor, rănilor și umflăturilor.**

Acesta se întrebunpază cu succes sigur la inflamaținea, oprirea laptelui și împietrirea pieptului femeilor la înfrăcarea copilor; la abscese, umflături sanquulare, beșicute purtoase, la umflăturile unghior, la așa numitul vierma la deget, la petrificațiuni, umflături de ghinduri, la perios, la umflături reumatice, inflamații cronice la gleznele picioarelor, la scinteli, la asudarea picioarelor și ochiari (bătătură), la mâni crepate, la umflături provenite din împunșatura insectelor, la rani purtoase, rac, aprinderea perișului etc.

Toate inflamațiunile, petrificațiunile și umflăturile se vindecă in timpul cel mai scurt; dacă rana are deja materie in timp scurt se vindecă după ce s'a tras toată aceea materie.

O doză mică 25 cr., una mare 35 cr.

Prevenire!

Trăgând atențiunea, că acest mijloc de cură se imitează adese ori și in diferite moduri, me ved obligat a face pe toți atenți, că această alifia de casă din Praga după adevăratul original nu ma e un singur o produc și că se află umplută in dose gabine de metal, care pe capace are deșusa aceasta pe lângă aceea încă scris cu numele meu „Alifia de casă universală“ din Praga B. Fragner, farmacia „vulturul negru“ Praga Nr. 205—III in limba germană și boemă. — Dosele se învălitte in hartie roșie, care arată întrebunparea (in 9 limbi) și e proveđută in carton vinet pe care afară de marcă se află pe partea de desupra imprimat Alifia de casă universală din Praga etc. in limba germană și boemă.

De cumva P. T. cumpărătorii va afla altă împachietare a dozelor de căt, care o descrie, preparatul se se privească de fals și se se retrimită.

Balsam de auđ.

Cunoscut ca mijlocul cel mai nimerit și mai eficace pentru vindecarea auđului gren și do-bănilirea auđului perdut de tot.

O sticlă 1 fl. v. a.

[1628] 11-20